

Lotosové květy a elementární páteř ve vztahu k moralitě

Rudolf Steiner

Především se musí stát silnými a pevnými ty zážitky duše, které by se mohly označit jako vyšší morální zážitky, tj. zážitky, které se zračí v duševním ladění pevného charakteru, vnitřní jistoty a klidu. V duši se musí vypěstovat především vnitřní statečnost a pevnost charakteru, neboť slabostí charakteru se oslabuje celý duševní život, a člověk pak do elementárního světa přichází se slabým duševním životem. To ovšem nesmí učinit, chce-li v elementárním světě prožívat správně a pravdivě. Proto nikdo, kdo prožívání ve vyšších světech bere opravdu vážně, nikdy neochabne v přesvědčení, že k těm silám, které musí posilovat duševní život, aby správně vstoupil do vyšších světů, náleží zesilování duševních morálních sil! Naléhavě o tom mluví všechny tři formy duševních bytostí* člověka v 2. obrazu *Strážce prahu*.

Astrid:

*Chci uvolnit rašící síly vůle z okovů přání
a tebe ochromující touhu
změnit v nalézající duchovní cit.*

Luna:

Chci povolat odřikající síly srdce a upevnit nesoucí duševní klid.

Filia:

*Chci se naplnit úsilím duševního jasu z hlubiny srdce.
Chci se nadýchat oživující moci vůle z popudů ducha.*

A patří k nejsmutnějším zblouděním, která se lidstvu namlouvají, začne-li se říkat, že jasnozření se má osvojovat přezíráním zesilovaného morálního života. Právě u toho, co jsem charakterizoval ve spise *Jak dosáhneme poznání vyšších světů* jako vypěstování lotosových květů, které u vyvíjejícího se jasnovidce takřka krystalizují v duchovním těle člověka, se musí zdůraznit, že vypěstování těchto lotosových květů může také nastat - ale právě nastat nemá - s přezíráním posilujících morálních prostředků.

Pokud člověk chce mít schopnost proměňování, musí zde být lotosové květy, neboť schopnost proměňování záleží právě v tom, že lotosové květy rozvíjejí své listy směrem od člověka a objímají duchovní svět, přivínají se k němu. Co se vyvíjí jako schopnost proměny, zračí se pro jasnozřivé nazírání v rozvíjení lotosových květů. A to, co se vychovává jako

* „Ve slovech rozhovoru Marie s jejími třemi společnicemi můžete najít nesčetná kosmická tajemství a jejich hluboký smysl můžete neustále studovat.“ Rudolf Steiner: *Tajemství biblických dějin stvoření*, Mnichov 16. 8.-26. 8. 1910 - pozn. vyd.

zesílený pocit Já, je vnitřním zpevněním a mohlo by se to nazvat elementární páteř. Obojí musíme mít přiměřeně vyvinuté. Lotosové květy, abychom se mohli proměňovat, a něco podobného jako je ve fyzickém světě páteř, elementární páteř, abychom mohli v elementárním světě vyvinout zesílené Já. Tak jako jsme včera ukázali, že totéž, co vyvinuto duchovním způsobem může v duchovním světě vést k vysokým ctnostem, může také vést k nejtěžším neřestem, nechá-li se to vproudit dolů do smyslového světa. Tak je tomu rovněž u lotosových květů a elementární páteře. Je také možné určitými úkony probudit lotosové květy a elementární páteř, aniž by se hledalo morální zpevnění, ale žádný svědomitý jasnovidce to nebude doporučovat, neboť jde nejen o to, aby se pro vyšší světy dosáhlo toho či onoho, ale o to jde, aby se dbalo všeho, co jako důležité přichází v úvahu.

V okamžiku, kdy překračujeme práh k duchovnímu světu, dostáváme se do blízkosti bytostí, o nichž jsme už mluvili, do blízkosti bytostí luciferských a ahrimanských úplně jiným způsobem, než jak se s nimi setkáváme ve světě fyzicko-smyslovém. A prožíváme tu zvláštnost, že jakmile jsme překročili práh, to je jakmile máme lotosové květy a elementární páteř, tu vidíme okamžitě přicházet luciferské mocnosti, které se snaží lotosové květy uchopit. Vztahují chapadla po našich lotosových květech; a museli jsme se vyvíjet správným způsobem, abychom lotosové květy používali k uchopení duchovních dějů my sami, nikoliv aby byly uchopeny luciferskými mocnostmi. Ale to, aby nebyly uchopeny luciferskými mocnostmi, je možné jen tehdy, když vystupujeme do duchovního světa s pevnými morálními silami. Již jsem naznačil, že ve fyzicko-smyslovém světě se v duši dostávají k člověku ahrimanské síly více zvenku a luciferské síly více z nitra. V duchovním světě je to naopak. Tam přicházejí luciferské bytosti zvenku a chtějí uchopit lotosové květy, kdežto ahrimanské bytosti přicházejí z nitra a pevně se usazují v elementární páteři. A jestliže se do duchovního světa nevystupovalo v moralitě, uzavřou ahrimanské a luciferské mocnosti spolu podivuhodný svazek; k tomu, co pak dělají Ahriman a Lucifer sice použijí obrazu, ale ten obraz plně odpovídá skutečnosti - a vy mně porozumíte - protože co tímto obrazem naznačím, to se skutečně stane.

Ahriman a Lucifer uzavřou svazek a přiváží listy lotosových květů k elementární páteři tak, že všechny listy lotosových květů jsou pak svázané s elementární páteří a člověk je sám v sobě sešňorovaný, sám v sobě spoutaný svými vyvinutými lotosovými květy a svou elementární páteří. A následek toho je, že nastoupí taková míra egoismu a lásky k iluzi, které jsou zcela nemyslitelné, jestliže setrvává člověk jen ve světě fyzickém. To tedy může nastat, jestliže jasnozřivé vědomí není patřičným způsobem vypěstované, že Ahriman a Lucifer uzavřou spolu svazek, kterým jsou listy lotosových květů přivázané k elementární páteři, a že tím je člověk sám v sobě spoutaný svými vlastními elementárními nebo éterickými schopnostmi. To jsou všechno věci, o nichž musí vědět každý, kdo se chce pokusit poznáním vniknout do skutečného duchovního světa.

GA 147